

ANSA
Association of Norwegian
Students Abroad

POLITISK ARBEIDSPROGRAM 2009-2010

ANSAs formål er å

- informere om og oppfordre til utdanning i utlandet*
- ivareta utenlandsstudentenes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser*
- skape forståelse for den ressurs utenlandsstudentene representerer
i kraft av sin internasjonale erfaring og kompetanse*

1 **UTENLANDSSTUDIER**

2

3 **Lik rett til utdanning**

4 Alle skal ha lik rett til å velge egen utdanning og utdanningssted. Å studere i utlandet skal
5 være en reell mulighet for alle, uavhengig av alder, kjønn, sosial, geografisk eller økonomisk
6 bakgrunn.

7

8 Lik rett til utdanning innebærer med dette at utenlandsstudentene må sikres økonomiske
9 rammevilkår som gjør det mulig å gjennomføre et studium i utlandet uten egenfinansiering.
10 Studentene skal i størst mulig grad reflektere mangfoldet i det norske samfunn, kulturelt og
11 geografisk. Utenlandsstudenter med barn skal ha de samme rettigheter som studenter med
12 barn i Norge.

13

14 **Verdien av utenlandsstudier**

15 Utenlandsstudier er et strategisk virkemiddel for å internasjonalisere norsk samfunns- og
16 næringsliv. Utenlandsstudier er verdifullt for den enkelte student og for det norske samfunn
17 som helhet.

18

19 **Utbytte og varighet**

20 Studieoppholdets varighet er av stor betydning for den erfaring som studenten tilegner seg.
21 Det er viktig å anerkjenne at ulike typer studieopphold i utlandet gir ulik kompetanse.
22 Det språklige, kulturelle og faglige utbyttet blir i de fleste tilfeller større jo lenger
23 utenlandsoppholdet varer. Det er derfor uakseptabelt å føre en politikk hvor delgradsstudier
24 prioriteres på bekostning av helgradsstudier.

25

26 **Utdanningskapasitet**

27 Det gir store samfunnsøkonomiske gevinster at studenter tar utdanning i utlandet.
28 Sammenlignet med kostnaden ved å opprette nye studieplasser i Norge, er det svært lønnsomt
29 for staten at studenter studerer i utlandet. I en tid hvor etterspørselen etter utdanning vil øke,
30 bør det legges til rette for at de som ønsker å studere i utlandet, får mulighet til det.

31

32

33 **MÅLSETNINGER FOR STUDENTMOBILITET**

34

35 **Målsetning for antallet utenlandsstudenter**

36 Minst 10 prosent av studenter i høyere utdanning bør ta helgradsstudier utenfor Norge. Av
37 den gjenværende studentmassen bør halvparten gjennomføre minst ett semester i utlandet.

38

39 **Geografisk og faglig spredning**

40 Det er ønskelig å ha en geografisk og faglig spredning av utenlandsstudentene.

41

42 **Lavere og høyere grad**

43 Med færre studenter på lavere grad i utlandet, svekkes også rekrutteringsgrunnlaget for høyere
44 grad. En nødvendig økning av den totale studentmobiliteten forutsetter at det satses mer på å
45 tilby utenlandsopphold så tidlig i utdanningen som mulig.

46

47 **Antall innreisende må økes**

48 Samtidig som norske studenter skal ha mulighet til å studere i utlandet, er det viktig å sørge
49 for at internasjonale studenter får mulighet til å studere i Norge. Balanse i antallet innreisende
50 og utreisende studenter må skje ved at antallet innreisende studenter økes, ikke ved at antallet

51 utreisende reduseres. Norske studenter i utlandet er de fremste ambassadørene for Norge som
52 studieland.

53 ANSA krever:

- 54 • At antallet kvotestudenter økes og at deres økonomiske situasjon ved ankomst til
55 landet bedres.

56

57

58 **KVALITET**

59

60 **Kvalitet**

61 ANSA mener at kontroll og begrensning av studentenes valg av lærested og studium i
62 utlandet på bakgrunn av rangeringslister i seg selv ikke sikrer utdanningskvalitet. Kvalitet må
63 knyttes opp mot det utbyttet som studenten får ut i fra egne interesser, forutsetninger og
64 behov. Best mulig tilrettelegging for kvalitativt gode studievalg må først og fremst skje
65 gjennom god studie- og karriereveiledning.

66

67 **Godkjenning og anerkjenning**

68 Det er nødvendig å ha et velfungerende og forutsigbart system for godkjenning av utenlandsk
69 utdanning. Utdanning i utlandet bør tilsvare, men ikke nødvendigvis være identisk med, den
70 norske for å gi grunnlag for godkjenning i Norge. Det er avgjørende at GSU-listen ikke blir et
71 hinder for personer med utenlandsk utdanning som ønsker å studere eller arbeide i Norge.
72 Utdanning fra utenlandske læresteder skal anerkjennes på lik linje med tilsvarende utdanning
73 fra norske læresteder.

74 ANSA krever:

- 75 • At GSU-listens kriterier for krav til generell studiekompetanse forenkles.
- 76 • At kriterier for godkjenning av helsefagutdanninger forenkles og at utenlandsk
77 utdanning anerkjennes på linje med norsk utdanning
- 78 • At helsefagstudenter som er utdannet i utlandet likestilles med helsefagstudenter tatt
79 opp gjennom Samordna Opptak ved praksis og turnustjeneste
- 80 • At kriterier for godkjenning av profesjonsfagsstudier blir gjort kjent før studenten
81 begynner på studiet
- 82 • At kunststudenter som er utdannet i utlandet skal ha lik rett til etableringsstipend ved
83 endte studier som kunststudenter i Norge

84

85 **Kunnskap om utenlandsstudier**

86 Det er viktig å spre kunnskap om utdanning fra utlandet på flere plan i det norske samfunn.
87 ANSA skal befestes sin status som Norges ledende informasjonssenter for utdanning i utlandet.

88 ANSA krever:

- 89 • At det statlig tilskuddet til ANSAs infosenteret for studier i utlandet økes.

90

91 **Studentvelferd i utlandet**

92 God studentvelferd gir bedre studiekvalitet. Et godt tilbud om faglig og sosialt nettverk,
93 rådgivning og beredskap under studiene, er avgjørende for å håndtere utenomfaglige
94 forstyrrelser og sikre større grad av studenttilfredshet og gjennomføring. Utenlandsstudentene
95 må ha et dekkende velferdstilbud på lik linje med det som tilbys studenter i Norge.

96 ANSA krever:

- 97 • At det statlige tilskuddet til ANSAs velferdsarbeid økes.

98

99

100 **STUDIEFINANSIERING**

101

102 **Statens ansvar**

103 Staten har det overordnede ansvar for å sikre gode studiefinansieringsordninger.

104

105 **Reelle kostnader**

106 Den økonomiske støtten må ta hensyn til utenlandsstudentenes spesielle situasjon, og
107 studiefinansieringen må dekke de reelle studie- og levekostnader.

108

109 **Forutsigbarhet**

110 Studiefinansieringen må være forutsigbar. Studenter som er i gang med et utenlandsstudium,
111 må ikke få sine økonomiske betingelser forverret underveis.

112

113 **Dimensjonering**

114 Spådommer om fremtidig behov for arbeidskraft innenfor fagfelt har tradisjonelt slått feil, og
115 derfor står studenter i Norge i dag fritt i sitt valg av utdanning. Utenlandsstudenter skal også
116 stå fritt i sitt valg av utdanning.

117

118 **Gjeldsbelastning**

119 Gjeldsbelastningen totalt skal ikke være større for en utenlandsstudent enn for en som har tatt
120 et tilsvarende studium i Norge. Den faglige valgfriheten for studier i utlandet som fulgte av
121 omleggingen av studiefinansieringsordningene i 2004, må beholdes, og skolepengestøtten må
122 styrkes.

123 ANSA krever:

124

- At stipendandelen økes til 70 prosent for alle utenlandsstudenter.
- At studiestøtten til førsteåret av godkjente 4-årige bachelorgrader i USA og ikke-vestlige land gjeninnføres.
- At det innføres støtte til transnasjonale utdanningsinstitusjoner.
- At tidlige kutt i reisestipendet reverseres.
- At det innføres en egen studiefinansieringsordning for funksjonshemmede som gjør det mulig for denne gruppen å ta utdanning i utlandet.
- At norske studenter ikke skal bli diskriminert når det gjelder skoleavgift i EU-land.

132

133 **Tilleggstipendiering**

134 Styring av studentstrømmen må skje gjennom insentiver og ikke gjennom begrensninger.
135 Dersom det skapes insentivordninger for å stimulere til økt studentmobilitet til prioriterte land
136 og fag, må disse komme i tillegg til en styrkning av den generelle skolepengestøtten.

137 ANSA krever:

138

- At dagens innslagspunkt for tilleggstipend senkes.
- At studentene må gis søke- og klageadgang når det gjelder hvilke studier som skal være berettiget til tilleggstipendiering.

141

142 **Valutarisiko**

143 Utenlandsstudenter skal ha rett til minimum det samme støttebeløpet som studenter i Norge til
144 å dekke bo- og levekostnader. Staten, ikke utenlandsstudentene, skal bære den største risikoen
145 ved valutasvinginger. En økning i stipendandelen av skolepengestøtten vil gjøre
146 utenlandsstudentenes studiestøtte mindre eksponert for valutasvingninger.

147 ANSA krever:

148

- At hele studiestøtten årlig indeksreguleres etter prisstigningen i Norge.

- 149 • At en større del av skolepengestøtten blir justert etter gjeldende valutakurser ved
150 utbetalingstidspunkt.

151

152 **Tilbakebetaling**

153 Vilkårene for tilbakebetaling skal være de samme om man etter endt utdanning arbeider i
154 Norge eller i utlandet. Det skal være rentefritak i studietiden. Studielånsrenten etter studiene
155 skal være markedsstyrt, men subsidiert.

156 ANSA krever:

- 157 • At dagens rentepåslag i første omgang halveres og på sikt fjernes.
158 • At det gis 12 måneders betalingsutsettelse etter avsluttet studium.
159 • At reglene for rentefritak forenkles og terskelen for å få rentefritak de første 12
160 måneder etter avsluttet studium senkes.

161

162

163 **SAMARBEID OG REPRESENTASJON**

164

165 **Nasjonale myndigheter**

166 ANSA skal være en synlig interesseorganisasjon og kunnskapsleverandør i norsk
167 utdanningsdebatt og aktivt søke å påvirke utformingen av politikken for internasjonalisering
168 av utdanning.

169 ANSA krever:

- 170 • Styreplass i SIU, Senter for internasjonalisering av høgre utdanning
171 • Styreplass i NOKUT, Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
172 • Styreplass i Lånekassen

173

174 **Internasjonalt**

175 ANSA skal samarbeide med ambassader og relevante internasjonale organisasjoner når det
176 gjelder tilrettelegging og støtte for utenlandsstudentene og politiske interesseområder.

177

178

179 **VIDEREGÅENDE OPPLÆRING**

180

181 **Forberedt på utenlandsstudier**

182 ANSA mener videregående opplæring må ha som mål å gjøre elevene generelt kvalifisert
183 også for opptak til studier i utlandet. ANSA ønsker ikke at ordningen med generell
184 studiekompetanse svekkes, da dette betyr at det kan bli vanskeligere og mer uoversiktlig for
185 elevene å kunne møte de opptakskrav som utenlandske læresteder setter. Språkundervisningen
186 i den videregående skolen må styrkes.

187

188 **Rådgiving**

189 Rådgivertjenesten for karriereveiledning må styrkes. Rådgivere må ha den nødvendige
190 kompetanse og tid til å informere og veilede elevene om studiemuligheter i utlandet.

191

192 **Utenlandsopphold**

193 Det må bli enklere å ta utenlandsopphold som del av en norsk videregående utdanning.

194

195

196

197